

Debatt

”Rådet att inte äta flodkräftor vilseledande”

Världsnaturfonden WWF bidrar till att öka hotet mot flodkräftan genom felaktiga råd till konsumenter. Så länge WWF vägrar att följa forskningens råd, kan inte WWF:s fiskguide ses som seriös, skriver flera debattörer.

Flodkräfta Foto: Imago/IBL

DEBATT | FLODKRÄFTOR

Världsnaturfonden WWF ger i sin senaste fiskguide rekommendationer till konsumenter om vilka fiskar och kräftor man bör äta och vilka man bör låta bli.

Debatt

Det här är en argumenterande text med syfte att påverka. Åsikterna som uttrycks är skribentens egna.

WWFs råd lyder: *”Låt bli alla flodkräftor i svenska vatten. Flodkräftan är hotad av den invaderande signalkräftan och klassad som akut hotad av Artdatabanken”*

WWF:s råd är tyvärr direkt vilseledande när det gäller sötvattenskräftor och vittnar om såväl dålig kunskap som ovilja att lyssna på forskning och beprövad erfarenhet.

Arbetet inom åtgärdsprogrammet för bevarandet av flodkräfta, liksom forskningsresultat, har tydligt visat att den bästa bevarandeåtgärden är att det finns ett lokalt intresse för arten genom ett uthålligt lokalt fiske förstärkt av ett kommersiellt intresse för flodkräfta. Med ett intresse för flodkräfta, förhindras illegala utsättningar av signalkräftor i de kvarvarande svenska flodkräftsjöarna.

Fisket i sig är därför inget problem för arten utan snarare en förutsättning för bevarandet, vilket också framgår av Artdatabankens motivering till flodkräftan hotklassning. Det i kombination med ökade möjligheter att odla och etablera nya bestånd av flodkräfta kan ge fler flodkräftor på våra matbord och säkerställa att arten finns kvar för våra barnbarn att fiska.

Odlare av flodkräfta har genom WWF:s konsumentråd fått problem med avsättningen av producerade flodkräftor för konsumtion. Dessa odlare är samtidigt en förutsättning för bevarandearbetet genom att producera det utsättningsmaterial som används vid restaurering och återutsättning av flodkräfta.

WWF har ytterligare ett råd till konsumenten: *”Fråga efter signalkräftor från bestånd som inte utgör hot mot flodkräftan”*.

Det finns sedan 2015 en EU-förordning om invasiva främmande arter. De amerikanska kräftarterna signalkräfta, *Pacifastacus leniusculus*, som introducerades till Sverige och Europa med start på 1960-talet, och louisianakräfta, *Procambarus clarkii*, som finns i Spanien och Frankrike, är upptagna på EU:s lista över invasiva främmande arter. Bägge arterna är bärare av kräftpest, och spridning av arterna utgör

det största hotet mot de inhemska europeiska kräftarterna, som saknar samma motståndskraft mot kräftpesten.

Vad WWF menar med signalkräftbestånd som inte utgör hot mot flodkräftan är obegripligt då alla signalkräftbestånd bör betraktas som bärare av kräftpest. Introduktioner av amerikanska signalkräfter är huvudorsaken till att flodkräftan klassas som akut hotad. Tillstånd att sätta ut signalkräfta ges inte längre i Sverige. Ett program för att hantera signalkräfta i Sverige är på gång som en följd av den nya EU-förordningen, och kan innebära ytterligare restriktioner för signalkräfta i syfte att minska dess spridning i Sverige, som till en stor del sker genom att människor illegalt flyttar signalkräfter mellan vatten.

Från forsknings- och förvaltningssidan har detta påpekats för WWF allt sedan man inkluderade sötvattenskräftor i sin fiskguide. Trots detta har man inte ändrat sina konsumentråd för flodkräfta och bidrar därmed inte till att minska, utan snarare öka hotet mot flodkräftan. Så länge WWF vägrar att följa åtgärdsprogrammet och forskningens råd, kan inte WWF:s fiskguide ses som seriös när det gäller flodkräftan.

Slutligen existerar det inget kommersiellt fiske efter flodkräfta i naturvatten som skulle kunna vara negativt för arten. Det fiskas bara flodkräfta uthålligt för nöjes skull, som rekreation och till husbehov.

Flodkräftan ska ha grönt ljus i WWF:s konsumentguide!

Lennart Edsman

kräftforskare, Institutionen för akvatiska resurser, Sveriges lantbruksuniversitet

Rolf Gydemo

länsfiskekonsulent, Länsstyrelsen Gotland

Ullrika Sahlin

riskforskare, Centrum för miljö- och klimatforskning, Lunds universitet

Tomas Jansson

akvatisk ekolog, flodkräftbevarare i Värmland och Dalsland

Anders Nilsson

professor i akvatisk ekologi, Lunds universitet och Karlstads universitet

Patrik Bohman

fiskeribiolog, Institutionen för akvatiska resurser, Sveriges lantbruksuniversitet

Så kontaktar du SvD Debatt:

Redaktör: Carina Stensson,
Biträdande redaktör: Carl-Johan Bilkenroth,
Mejl: debatt@svd.se,
Telefonnummer: 08-135149,
Twitter: [@SvDDebatt](https://twitter.com/SvDDebatt),
Facebook: [SvD Debatt](https://www.facebook.com/SvDDebatt)